

พระเจ้าอยู่หัว ทรง ประเคน เครื่องบูชา ถิ่นที่
เทศ คือ ไตร แด บริหาร ถิ่นที่ จตุปัจจัยมุด
องค์ ละ ๑๐ คำตั้ง ทั้ง ๔ ถิ่นที่ ใน ถิ่นที่
หลัง เมื่อ เทศน์จบ ถวาย ยถาสัพพี ทรงประเคน
เครื่อง ถิ่นที่ แด้ว ถวาย อติเรก ถวายพระพรดา
ใน เวลา เมื่อ เทศน์จบ แด้ว ได้ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน สัจญญาบัตร แด
เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ แด เหรียญ ราชวัค แก่
เจ้า ราชการ (คงจะได้ ดังต่อไปนี้) กับ ได้
พระ ราชทาน เงิน ทรา แก่ พวก ไท ที่ได้ ของ
พระ เศษ พระคุณ ใน การ พระ ราช พิธี เสด็จ
พระ สมัม พรวรษา นี้ แด้ว พระ บาท สมเด็จ พระเจ้า
อยู่ หัว เสด็จ ขึ้น เวลา ๔ ทุ่ม
เป็น เสด็จ การ เสด็จ พระ สมัม พรวรษา แก่ ท่าน

การ พระ ราช พิธี ศรัทธา ปานกาล
ถือน้ำ พระ พิพัฒน์ สัตยา
แด่ ทั้ง ของคน ทวี

ด้วย การ พระ ราช พิธี ศรัทธา ปานกาล ถือน้ำ
พระ พิพัฒน์ สัตยา กวาง บี ซึ่ง เคยมี เป็น
ธรรม เนียม มา แต่ รัตน โกสินทร ศก ก่อน ๆ นั้น
ใน รัตน โกสินทร ศก ๑๒๐ นี้ การ พระ ราช
พิธี ศรัทธา ปานกาล ถือน้ำ พระ พิพัฒน์ สัตยา
กวาง บี ตก วันที่ ๑๐ ตุลาคม อัน เป็น เวลา
ที่จะ เสด็จ พระ ราช คำเนิน ไป ประพาศ เมือง
ฝ่าย เหนือ เพื่อ ได้ นมัสการ พระ พุทธชินราช ณ เมือง
พิษณุโลก แดจะได้ ทรง หล่อ จาดของ พระพุทธ
ชินราช นั้น ด้วย เพราะเหตุ นี้ จึง ทรง พระ กรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ เดือน กำหนด การ พระ ราช
พิธี ศรัทธา ปานกาล ถือน้ำ พระ พิพัฒน์ สัตยา

ขึ้น มา ทำ ใน วันที่ ๒๕ กันยายน มี กำหนด
การ แจ่ง ต่อ ไป นี้

วันที่ ๒๕ กันยายน เป็น วัน เริ่ม การ
พระ ราช พิธี นี้ เจ้าพนักงาน ได้ จัด การ ต่าง ๆ
ใน พระ อุโบสถ วัด พระ ศรี รัตน ดาศคาราม
ตาม เคย เหมือน อย่าง ทุก ปี มา

เวลา คำ พระสงฆ์ ๑๘ รูป ที่จะ เจริญ
พระ พุทธมนต์ ใน การ นี้ มี พระ เจ้า น้อง ยาเชอ
กรม หมื่น อภิบาล วัดพระ เป็น ประธาน
ได้ ไป นั่ง ที่ อาสนสงฆ์ อยู่ใน พระ อุโบสถ วัด
พระ ศรี รัตน ดาศคาราม พร้อม แด้ว

เวลา ทุ่ม เศษ พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า
อยู่ หัว ทรง เครื่อง ครีง ยศ ทหาร ประคัม เครื่อง
ราช อิสริยาภรณ์ แด เหรียญ เสด็จ ออก
ทรง รท พระ ที่ นั่ง ไป หยุดพระ ที่ นั่ง ที่ ประคัม
วัด พระ ศรี รัตน ดาศคาราม ด้าน ควณคก เสด็จ
พระ ราช คำเนิน เข้า ไป ประทับ ใน พระ อุโบสถ
ทรง จุต เทียน นมัสการ ทรง คัด แด้ว หล่อ จาด
ประ เสด็จ ฐกรม พระ อาตถิษณ อ่าน ประภาศ
กล่าว ความ ตาม เรื่อง รัตน พิมพวงษ์ เช่น กัน
แด กล่าว ถึง พระ เศษ พระ คุณ ใน บาท สมเด็จ
พระเจ้า อยู่ หัว เป็น ตำกับ รัชกาล มาจน บัดนี้
บัดนี้ ใน เวลา นี้ ได้ ทรง จุต เทียน นมัสการ
พระ พุทธ ปฎิมากร ต่าง ๆ เมื่อ อ่าน ประภาศ
จบ แด้ว พระสงฆ์ ๑๘ รูป เจริญ พระ พุทธมนต์
พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว ประทับ พัง พระ
สงฆ์ เจริญ พระ พุทธมนต์ อยู่ ประมาณ ครู่หนึ่ง
แด้ว เสด็จ ถอน แด้ว พรหมณ อ่าน อุชฎี คำฉันท์
สรร เสด็จ ฐกรม พระ พุทธ รัตน ปฎิมากร ราช บัน
ทิศย์ ทำ การ อธิฐาน น้ำ พระ พิพัฒน์ สัตยา สืบ ไป

วันที่ ๒๕ กันยายน พระสงฆ์ ๓๘ รูป
ที่เจริญ พระพุทธมนต์ เมื่อวานนี้ ได้มานั่ง
ที่อาสนสงฆ์ อยู่ใน พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตน
ศาสดารามแล้ว

เวลาบ่าย ๒ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศ ทหาร
ประทับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แด่ เจริญ เด็ดง
ออก ทาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
ประทับ พระราชยานอง เด็ดง พระราชดำเนิน
พร้อมด้วย กระบวน หน้าตามเด็ดง เด็ดง ทาง
ข้าง หอพระสมุดวชิรญาณ ประทับเถยที่ประ
ศุภวัดพระศรีรัตนศาสดาราม คำนวณตก
ทรงพระดำเนิน เข้าไป ประทับใน พระอุโบสถ
ทรงจุดเทียนนมัสการพระสงฆ์ถวายศีลแด่ทรงศีลแล้ว
หลวงราชมนูณี ปลัดกรมพรหมณพิชิต
เชิญ พระแสง ๓ องค์ ขึ้นอ่านโองการแข่งหน้า
แล้วเชิญลงชุบในพระขันหยกแล้ว อ่านแข่ง
หน้าคำโคลงต่อไปจบแล้ว พระยาศรีสุทโฆหาร
เจ้ากรมพระอาตถิชนัน อ่านประกาศแข่งหน้า
จบแล้ว ผู้ที่จะโปรดเกล้าฯ ตั้งให้เป็น องคมนตรี

- มี ๓ พระเจ้าอุกยาเชอ พระองค์เจ้าอาภากร
- เกียรติวงษ์ ภ. จ. ก. ป. จ. ว.
- ร. ต. ม. เข้มคิดปวิทยา
- ๒ พระยาสุริยเดชวิเศษฤทธิ ทศทิศวิไชย
- ม. ม. ภ. ช.
- ๓ พระยาธรรมศาสตร์ ราชโหราจารย์
- ท. ช.
- ๔ พระยาราชสงคราม ม. ม. ภ. ช.
- ร. ต. ม. เข้มคิดปวิทยา ร. จ. ม.
- ๕ พระยาพหุพยุหเสนา ภ. ม. ท. ช.
- ร. จ. ม.

ได้อ่านคำสาบาตในพระราชบัญญัติ องคมนตรี
ถวายจบแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราช
ทานสัญญาบัตร ตั้ง องคมนตรี แก่ ผู้ที่กล่าว
พระนาม แด่ นาม นั้น แล้ว พระครูสิทธิไชยบดี
เจ้ากรมพรหมณพิชิต ได้รับ พระแสง
ขรรค์ไชยศรี แด่ พระแสงต่าง ๆ จาก กรมพระแสง
เชิญลงชุบในหม้อน้ำ พระพุทธมนต์ พระ
สงฆ์ ๓๘ รูป สัจจคาถา พรหมณเป่าสังข์
เจ้าพนักงานประโคมแตร สังข์ พิณพาทย์ ช้อง
ไชยพร้อมกันแล้ว หลวงราชมนูณี ได้ทูลเกล้าฯ
ถวายน้ำพระพิพัฒน์สัตยาด้วย พระถ้อยโมรา แล้ว
พระบรมวงษานุวงษ์ ข้าราชการ แด่ ท่านที่เป็น
องคมนตรี ได้รับ พระราชทาน น้ำพระพิพัฒน์สัตยา
เป็นลำดับกัน ไปเสร็จแล้ว พระสงฆ์ถวาย
อภิเษกถวาย พระพรดา เวลาบ่าย ๔ โมงเศษ
เด็ดง ถัดมาทาง หลวงพระอุโบสถ หัวนางบาง
ท่าน แด่ ภรรยาข้าราชการที่มาประชุม รับ
พระราชทาน น้ำพระพิพัฒน์สัตยา ได้แล้ว ทูล
ถอของชุดพระบาทพร้อมกันแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เด็ดง ประทับ พระราชยานอง
เด็ดง ถัดมาประทับที่ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ทรง ถอดอง พระองค์ครูย ถวายบังคม พระบรม
อัฐิ ซึ่ง บระดิษฐาน ณ หอพระธาตุ มณฑลเชียร
แล้ว พระบรมวงษานุวงษ์ ข้าราชการ ได้กราบ
ถวายบังคมต่อไปแล้ว พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว เด็ดง ขึ้น ประทับ ณ พระที่นั่ง
ไพศาลทักษิณ โดยทางพระทวารเทเวศ
ระนคร พระบรมวงษานุวงษ์ ข้าทูลถอของชุดพระบาท
ฝ่ายใน ได้รับ พระราชทาน น้ำพระพิพัฒน์
สัตยาแล้ว เด็ดง ขึ้น

ส่วน ท้าว นาง แด ภรรยา ข้า ราชการ ที่กล่าวมา
แล้ว นั้น เมื่อ พระ บาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว
เด็จ พระ ราช ดำเนิน ถัด บัด นั้น อนุ เกษวิภาค
อ่าน คำ แห่ง น้ำ จม แล้ว ท้าว นาง แด ภรรยา ข้า
ราชการ เหล่า นั้น ได้ รับ พระ ราช ทาน น้ำ พระ
พิพัฒน์ด้วย ค่ำ ไป เหมือน ทุก ปี มา

การ เลี้ยง พระ ราชทาน เปน เกียรติยศ
แก่ ข้า หลวง เทศาภิบาล

ด้วย ใน เดือน กันยายน รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๐ นี้ เปน กำหนด ที่ ข้า หลวง เทศา
ภิบาล มณฑล ต่าง ๆ เข้า มา ประชุม ปรึกษา
ราชการ ใน กรุง เทพ ฯ บัด นี้ ข้า หลวง เทศา
ภิบาล แด ผู้ แทน ข้า หลวง เทศาภิบาล มณฑล
ต่าง ๆ ได้ เข้า มา ประชุม ปรึกษา ราชการ
ณ กระทรวงมหาดไทย ดำเนิน แล้ว จึง ทรง พระ
กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ มี การ เลี้ยง พระ ราช
ทาน เปน เกียรติยศ แก่ ข้า หลวง เทศาภิบาล
ทั้ง ปวง นั้น แด โปรดเกล้า ฯ ให้ ออก หมาย
เชิญ พระบรมวงษา นุวงศ์ ข้า หลวง ของ ขุนดี พระ
บาท บรรดา มี น้ำ ที่ เกี่ยว ร้อง ใน ราช การ
ประชุม เทศาภิบาล แด ข้า ราชการ ผู้ ใหญ่ ใน
กระทรวง แด กรม ใน พระ องค์ รับ พระ
ราชทาน เลี้ยง ด้วย เหมือน ทุก ปี มา กำหนด วัน
ที่ ๒๓ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐
ณ พระที่นั่ง มุสด้าน บรม อาศน์ ใน พระ บรม
มหา ราชวัง

ครั้น ถึง วัน กำหนด เวลา ค่ำ ท่าน ผู้ ที่ ได้
รับ หมายเชิญ ใน การ นี้ ได้ เข้า มา คอย
เฝ้า หลวง ของ ขุนดี พระบาท พร้อมกับ อยู่ ณ มุข

กระชั้น ครั้น ออก พระ ที่ นั่ง จักร กรี มหา
ปราสาท องค์ พระ บรม วงษา นุวงศ์ เฝ้า หลวง
ของ ขุนดี พระบาท อยู่ใน ห้อง พระ ที่ นั่ง จักร
กรี มหา ปราสาท องค์ ครั้น ออก

เวลา หุ้ม เศษ พระ บาท สมเด็จ พระเจ้า
อยู่ หัว เสด็จ ออก ณ มุข กระชั้น ครั้น ออก
พระ ที่ นั่ง จักร กรี มหาปราสาท ท่าน ผู้ ที่ รับ หมาย
เฝ้า หลวง ของ ขุนดี พระบาท พร้อมกับ พระ บาท
สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว มี พระ ราช คำ ว่า ดี ด้วย
ท่าน ผู้ ที่ เฝ้า หลวง ของ ขุนดี พระบาท อยู่ นั้น ตาม
สมควร แล้ว เสด็จ พระ ราช ดำเนิน ไป ประทับ
โต๊ะ เสวย พร้อมกับ พระ บรม วงษา นุวงศ์
ข้า หลวง ของ ขุนดี พระบาท ทั้ง ปวง ณ พระ ที่ นั่ง
มุสด้าน บรม อาศน์ รวม ทั้ง สิ้น ๔๐ ทั้ง ที่
ประทับ เมื่อ เสร็จ การ เลี้ยง อาหาร คาว แล้ว
พระ เจ้า น้อง ยาเธอ กรม หลวง คำ รง ราช
นุภาพ เสด็จ บัด กระทรวงมหาดไทย ซึ่ง ได้
รับ ฉันทานุมัติ ของ ผู้ ที่ ประชุม ทั้ง ปวง พ้น
ทรง ยืน ขึ้น กราบ บังคม หลวง ถวาย
ไชย มงคล แด พระ บาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว
แล้ว ผู้ ที่ ประชุม ได้ ค้ม ถวาย ไชย มงคล
พร้อมกับ กรม ทหาร ได้ ทำ เพลง แคร่ สรรเสริญ
พระ บรม มี แล้ว พระ บาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว
มี พระ ราช คำ ว่า ดี ตอบ ขอบใจ พระ บรม
วงษา นุวงศ์ ข้า หลวง ของ ขุนดี พระบาท ทั้ง ปวง
ที่ มา ประชุม นั้น แด ได้ พระ ราชทาน พระ บรม
ราชโองการ พระ ราชทาน พร ด้วย ครั้น เสร็จ
การ เลี้ยง แล้ว เสด็จ ประทับ ณ พระ ที่ นั่ง คำ รง
สวัสดิ์ ฉันทนุวงศ์ พร้อมกับ ผู้ ที่ ประชุม นั้น
มี พระ ราช คำ ว่า ดี ด้วย ผู้ ที่ ประชุม ตาม สมควร